

**ZARZĄDZENIE NR 177/2023/DSOZ
PREZESA NARODOWEGO FUNDUSZU ZDROWIA**

z dnia 6 grudnia 2023 r.

**zmieniające zarządzenie w sprawie warunków zawierania i realizacji umów w rodzaju świadczeń
zaopatrzenie w wyroby medyczne**

Na podstawie art. 102 ust. 5 pkt 21 i 25 oraz art. 159 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2561, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Nr 26/2022/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 4 marca 2022 r. w sprawie warunków zawierania i realizacji umów w rodzaju świadczeń zaopatrzenie w wyroby medyczne (z późn. zm.²⁾), wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 12 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Realizacja zlecenia drogą wysyłkową może dotyczyć wyłącznie zaopatrzenia w te wyroby medyczne, w odniesieniu do których w rozporządzeniu w sprawie wykazu wyrobów medycznych przewidziano taką możliwość i dokonywana jest z miejsca udzielania świadczeń określonego w harmonogramie-zasoby.”;

2) w § 13:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Dokumentem, o którym mowa w ust. 3, jest zestawienie refundacyjne zaopatrzenia w wyroby medyczne określone w zarządzeniu Prezesa Funduszu w sprawie szczegółowego komunikatu XML dotyczącego przekazywania dokumentów rozliczeniowych w postaci dokumentu elektronicznego.”;

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Zestawienie refundacyjne, o którym mowa w ust. 4, podlega weryfikacji przez oddział Funduszu.”;

3) załącznik nr 7 do zarządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia

§ 2. Do sprawozdawania i rozliczania świadczeń udzielonych do 31 grudnia 2023 r. stosuje się przepisy zarządzenia, o którym mowa w § 1, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszego zarządzenia.

§ 3. Za zgodą Prezesa Funduszu, świadczeniodawca może stosować dokument, o którym mowa w § 13 ust. 4 zarządzenia zmienianego w § 1, w brzmieniu nadanym niniejszym zarządzeniem, do sprawozdawania i rozliczania świadczeń opieki zdrowotnej udzielonych w okresie od 13 listopada 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r., z wyjątkiem § 3, który wchodzi w życie z dniem następującym po dniu podpisania.

**PREZES
NARODOWEGO FUNDUSZU ZDROWIA**

Filip Nowak
Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia
/dokument podpisany elektronicznie/

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 2674, 2770 i z 2023 r. poz. 605, 650, 658, 1234, 1675, 1692, 1733, 1831, 1872 i 1938.

²⁾ Zmienionym zarządzeniem Nr 74/2022/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 3 czerwca 2022 r., zarządzeniem Nr 158/2022/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 2 grudnia 2022 r. oraz zarządzeniem Nr 98/2023/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 26 czerwca 2023 r.

Załącznik do zarządzenia Nr 177/2023/DSOZ

Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia

z dnia 6 grudnia 2023 r.

Warunki realizacji świadczeń będących przedmiotem umowy w rodzaju zaopatrzenie w wyroby medyczne w tym zakres wykonywanych czynności i wymagane kwalifikacje osób realizujących te świadczenia

Lp. 1	Nazwa 2	Zakres wykonywanych czynności 3	Wymagane kwalifikacje 4
1.	Zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne, obejmujące zaopatrzenie w wyroby medyczne produkowane seryjnie	Czynności niezbędne do zaopatrzenia świadczeniobiorcy w wyroby medyczne produkowane seryjnie, w tym wymagające przystosowania do potrzeb świadczeniobiorcy, wymienione w załączniku do rozporządzenia w sprawie wykazu wyrobów medycznych	<p>W każdym miejscu obsługi świadczeniobiorców, w godzinach realizacji świadczeń, stała obecność:</p> <p>1) osoby z co najmniej wykształceniem średnim oraz kwalifikacjami nabytymi do dnia 10 lutego 2009 r. w ramach kursu z zakresu towaroznawstwa materiałów medycznych według programu zatwierdzonego przez ministra właściwego do spraw zdrowia organizowanego zgodnie z § 1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 10 stycznia 2003 r. w sprawie kwalifikacji osób wydających produkty lecznicze w placówkach obrotu pozaaptecznego, a także wymogów jakim powinien odpowiadać lokal i wyposażenie tych placówek oraz punktów aptecznych (Dz. U. Nr 23, poz. 196)</p> <p>oraz z co najmniej dwuletnim stażem pracy w zakresie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne lub</p> <p>2) osoby, która ukończyła studia wyższe na kierunku inżynieria biomedyczna lub</p> <p>3) technika ortopedy¹ lub</p> <p>4) fizjoterapeuty² lub</p> <p>5) technika farmaceutycznego³ lub</p> <p>6) magistra farmacji lub</p> <p>7) pielęgniarki lub</p> <p>8) lekarza (zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa)</p> <p>- z co najmniej rocznym ogólnym stażem pracy w zakresie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne lub</p> <p>9) osoby z co najmniej wykształceniem średnim posiadającej ważny certyfikat potwierdzający nabycie kwalifikacji rynkowej „Zaopatrywanie w sklepach w wyroby medyczne produkowane seryjnie” określonej w obwieszczeniu Ministra Zdrowia z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie włączenia kwalifikacji rynkowej do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (Monitor Polski z dnia 29.12.2018 r. poz.1269) oraz z co najmniej dwuletnim stażem pracy w zakresie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne lub</p> <p>10) instruktora orientacji przestrzennej i mobilności⁷ - w przypadku zaopatrzenia w laski dla osób niewidomych.</p>

2.	Zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne obejmujące zaopatrzenie w wyroby medyczne wykonywane na zamówienie	Czynności niezbędne do zaopatrzenia świadczeniobiorcy w wyroby medyczne wykonywane na zamówienie, wymienione w załączniku do rozporządzenia w sprawie wykazu wyrobów medycznych.	<p>W każdym miejscu obsługi świadczeniobiorców, w godzinach realizacji świadczeń, stała obecność:</p> <p>1) osoby, która ukończyła studia wyższe na kierunku inżynieria biomedyczna lub</p> <p>2) technika ortopedy¹ lub</p> <p>3) fizjoterapeuty² lub</p> <p>4) lekarza (zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa)</p> <p>- z co najmniej rocznym ogólnym stażem pracy w zakresie wykonywania przedmiotów ortopedycznych na zamówienie, a w przypadku zaopatrzenia w obuwie ortopedyczne:</p> <p>1) technika ortopedy¹ lub</p> <p>2) obuwnika ortopedycznego (szewca ortopedy)</p> <p>- z co najmniej rocznym ogólnym stażem pracy w zakresie wykonywania obuwia ortopedycznego na zamówienie.</p>
3.	Zaopatrzenie w środki pomocnicze z wyłączeniem środków pomocniczych z zakresu protetyki słuchu i optyki okularowej, obejmujące zaopatrzenie w wyroby medyczne produkowane seryjnie, w tym zaopatrzenie w wyroby medyczne przysługujące comiesięcznie	Czynności niezbędne do zaopatrzenia świadczeniobiorcy w wyroby medyczne produkowane seryjnie, w tym wymagające przystosowania do potrzeb świadczeniobiorcy, wymienione w załączniku do rozporządzenia w sprawie wykazu wyrobów medycznych	<p>W każdym miejscu obsługi świadczeniobiorców, w godzinach realizacji świadczeń, stała obecność:</p> <p>1) osoby z co najmniej wykształceniem średnim oraz kwalifikacjami nabytymi do dnia 10 lutego 2009 r w ramach kursu z zakresu towaroznawstwa materiałów medycznych według programu zatwierdzonego przez ministra właściwego do spraw zdrowia organizowanego zgodnie z § 1 pkt. 2 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 10 stycznia 2003 r. w sprawie kwalifikacji osób wydających produkty lecznicze w placówkach obrotu pozaaptecznego, a także wymogów jakim powinien odpowiadać lokal i wyposażenie tych placówek oraz punktów aptecznych (Dz. U. Nr 23, poz. 196) oraz z co najmniej rocznym stażem pracy w zakresie zaopatrzenia w środki pomocnicze lub</p> <p>2) osoby, która ukończyła studia wyższe na kierunku inżynieria biomedyczna lub</p> <p>3) technika ortopedy¹ lub</p> <p>4) fizjoterapeuty² lub</p> <p>5) technika farmaceutycznego³ lub</p> <p>6) magistra farmacji lub</p> <p>7) pielęgniarki lub</p> <p>8) lekarza (zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa) lub</p> <p>9) osoby z co najmniej wykształceniem średnim posiadającej ważny certyfikat potwierdzający nabycie kwalifikacji rynkowej „Zaopatrywanie w skleпах w wyroby medyczne produkowane seryjnie” określonej w obwieszczeniu Ministra Zdrowia z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie włączenia kwalifikacji rynkowej do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (Monitor Polski z dnia 29.12.2018 r. poz.1269) oraz z co najmniej rocznym stażem pracy w zakresie zaopatrzenia w środki pomocnicze.</p>

4.	Zaopatrzenie w środki pomocnicze z wyłączeniem środków pomocniczych z zakresu protetyki słuchu i optyki okularowej, obejmujące zaopatrzenie w wyroby medyczne wykonywane na zamówienie	Czynności niezbędne do zaopatrzenia świadczeniobiorcy w wyroby medyczne wykonywane na zamówienie, wymienione w załączniku do rozporządzenia w sprawie wykazu wyrobów medycznych	W każdym miejscu obsługi świadczeniobiorców, w godzinach realizacji świadczeń, stała obecność: 1) fizjoterapeuty ² lub 2) lekarza (zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa) - w przypadku zaopatrzenia w wyroby kompresyjne lub 3) pielęgniarki - w przypadku zaopatrzenia wyroby kompresyjne.
5.	Zaopatrzenie w zakresie protetyki słuchu, obejmujące zaopatrzenie w wyroby medyczne produkowane seryjnie	Czynności niezbędne do zaopatrzenia świadczeniobiorcy w wyroby medyczne produkowane seryjnie, w tym wymagające przystosowania do potrzeb świadczeniobiorcy, z zakresu protetyki słuchu, wymienione w załączniku do rozporządzenia w sprawie wykazu wyrobów medycznych	W każdym miejscu obsługi świadczeniobiorców, w godzinach realizacji świadczeń, stała obecność: 1) protetyka słuchu ⁴ lub 2) osoby, która ukończyła studia wyższe na kierunku lub w specjalności audiofonologia, obejmujące co najmniej 700 godzin kształcenia w zakresie niezbędnym do przygotowania do wykonywania zawodu protetyka słuchu, która uzyskała tytuł licencjata, inżyniera, magistra lub magistra inżyniera - z co najmniej rocznym ogólnym stażem pracy w zawodzie.
6.	Zaopatrzenie w zakresie optyki okularowej, obejmujące zaopatrzenie w wyroby medyczne produkowane seryjnie	Czynności niezbędne do zaopatrzenia świadczeniobiorcy w wyroby medyczne produkowane seryjnie, w tym wymagające przystosowania do potrzeb świadczeniobiorcy, z zakresu optyki okularowej, wymienione w załączniku do rozporządzenia w sprawie wykazów wyrobów medycznych	W każdym miejscu obsługi świadczeniobiorców w zakresie optyki okularowej, w godzinach realizacji świadczeń, stała obecność: 1) optyka okularowego ⁵ lub 2) optometrysty ⁶ - z co najmniej rocznym ogólnym stażem pracy w zawodzie lub 3) rehabilitanta wzroku słabowidzących ⁸ - wyłącznie w przypadku zaopatrzenia w pomoce optyczne w godzinach realizacji świadczeń, a w przypadku zaopatrzenia w soczewki kontaktowe dla świadczeniobiorców ze schorzeniem stożka rogówki oraz z dużą anizometrią (łącznie z afakią), w godzinach realizacji świadczeń, stała obecność: 1) lekarza okulisty (zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa) lub 2) optometrysty ⁶ - z co najmniej rocznym ogólnym stażem pracy w zawodzie.

¹technik ortopeda*:

- 1) ukończenie studiów wyższych na kierunku lub w specjalności technika ortopedyczna i uzyskanie tytułu licencjata lub inżyniera lub
- 2) ukończenie technikum lub szkoły policealnej, publicznych lub niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych, i uzyskanie tytułu zawodowego technik ortopeda lub dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik ortopeda, lub ukończenie szkoły policealnej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskanie tytułu zawodowego w zawodzie technik biomechanik lub
- 3) uzyskanie dyplomu mistrza w zawodzie technik ortopeda.

²**fizjoterapeuta** – kwalifikacje określone w ustawie z dnia 25 września 2015 r. o zawodzie fizjoterapeuty (Dz. U. z 2023r. poz. 1213, późn. zm.).

³**technik farmaceutyczny*:**

- ukończenie szkoły policealnej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskanie tytułu zawodowego technik farmaceutyczny lub dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik farmaceutyczny.

⁴**protetyk słuchu:**

- 1) ukończenie studiów wyższych na kierunkach lub w specjalności protetyka słuchu obejmujących co najmniej 700 godzin kształcenia w zakresie niezbędnym do przygotowania do wykonywania zawodu protetyka słuchu i uzyskanie tytułu licencjata, inżyniera, magistra lub magistra inżyniera,
- 2) ukończenie szkoły policealnej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskanie tytułu zawodowego protetyk słuchu lub dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie protetyk słuchu,
- 3) posiadanie co najmniej 2-letniego doświadczenia zawodowego w pracy w gabinecie protetyki słuchu i ukończenie do dnia 1 października 2010 r. kursu z zakresu protetyki słuchu organizowanego przez szkołę wyższą kształcącą w zakresie akustyki lub Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu, obejmującego co najmniej 108 godzin kształcenia w zakresie niezbędnym do przygotowania do wykonywania zawodu protetyka słuchu,
- 4) uzyskanie dyplomu mistrza w zawodzie protetyk słuchu.

⁵**optyk okularowy:**

- 1) ukończenie studiów wyższych na kierunku lub w specjalności optyka okularowa lub optometria obejmujących co najmniej 700 godzin kształcenia w zakresie niezbędnym do przygotowania w zawodzie optyk okularowy i uzyskanie tytułu licencjata lub inżyniera,
- 2) ukończenie szkoły policealnej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskanie tytułu zawodowego technik optyk lub dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik optyk lub ukończenie trzyletniego technikum publicznego lub niepublicznego o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskanie tytułu zawodowego technik optyk lub dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik optyk,
- 3) uzyskanie dyplomu mistrza w zawodzie optyk okularowy.

⁶**optometrysta:**

- 1) ukończenie studiów wyższych na kierunku lub w specjalności optometria obejmujących co najmniej 600 godzin kształcenia w zakresie optometrii i uzyskanie tytułu magistra lub magistra inżyniera,
- 2) ukończenie studiów podyplomowych z optometrii obejmujących co najmniej 600 godzin kształcenia w zakresie optometrii.

*wymagane kwalifikacje zawodowe określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 20 lipca 2011 r. w sprawie kwalifikacji wymaganych od pracowników na poszczególnych rodzajach stanowisk pracy w podmiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami (Dz. U. Nr 151, poz. 896).

⁷**instruktor orientacji przestrzennej i mobilności:**

- 1) wyższe na poziomie magisterskim – kierunek tyflopädagogika, tyflopsychologia, wychowanie fizyczne ze specjalnością rehabilitacja w zakresie orientacji przestrzennej i poruszania się osób niewidomych i słabowidzących lub

- 2) wyższe na poziomie magisterskim oraz studia podyplomowe z zakresu orientacji przestrzennej i poruszania się osób niewidomych i słabowidzących lub
- 3) wyższe na poziomie magisterskim na kierunku pedagogika, psychologia, wychowanie fizyczne i przeszkolenie specjalistyczne w kierunku instruktora orientacji przestrzennej i mobilności lub
- 4) wykształcenie policealne/podyplomowe i przeszkolenie specjalistyczne w kierunku instruktora orientacji przestrzennej i mobilności.

⁸ **rehabilitant wzroku słabowidzących:**

- 1) wyższe na poziomie magisterskim – kierunek tyflopädagogika i tyflopsychologia ze specjalnością rehabilitacja wzroku słabowidzących lub
- 2) wyższe na poziomie magisterskim i studia podyplomowe z zakresu rehabilitacji wzroku słabowidzących lub
- 3) wyższe na poziomie magisterskim na kierunku pedagogika, psychologia i przeszkolenie specjalistyczne w kierunku rehabilitanta wzroku słabowidzących lub
- 4) wyższe na poziomie magisterskim – kierunek optometria i przeszkolenie w kierunku rehabilitanta wzroku słabowidzących.

Uzasadnienie

Niniejsze zarządzenie Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia wprowadza zmiany w zarządzeniu Nr 26/2022/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 4 marca 2022 r. w sprawie warunków zawierania i realizacji umów w rodzaju świadczeń zaopatrzenie w wyroby medyczne, stanowiąc wykonanie upoważnienia zawartego w art. 159 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2561, z późn. zm.).

Zmiany wprowadzone w § 12 ust. 5 niniejszego zarządzenia wynikają z wejścia w życie z dniem 1 stycznia 2024 r. rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 października 2023 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydanych na zlecenie (Dz. U. poz. 2461), w którym uregulowano kwestię dotyczącą realizacji zleceń na zaopatrzenie w wyroby medyczne drogą wysyłkową, dopuszczając możliwość zastosowania tej formy również w odniesieniu do wskazanych w rozporządzeniu wyrobów medycznych innych niż przysługujące comiesięcznie.

Wprowadzone zmiany w zakresie § 13 ww. zarządzenia są konsekwencją przyjęcia od 1 stycznia 2024 r. nowego sposobu rozliczania realizacji zleceń na zaopatrzenie w wyroby medyczne za pomocą zestawienia refundacyjnego na zasadach określonych w zarządzeniu Prezesa Funduszu w sprawie szczegółowego komunikatu XML dotyczącego przekazywania dokumentów rozliczeniowych w postaci dokumentu elektronicznego. Natomiast dla okresów sprawozdawczych świadczeń udzielonych do dnia 31 grudnia 2023 r. stosuje się dotychczasowe dokumenty rozliczeniowe.

W celu przetestowania nowego procesu rozliczeniowego Prezes Funduszu wyraził zgodę, w okresie od 13 listopada 2023 r. do 31 grudnia 2023 r., na sprawozdawanie i rozliczanie świadczeń z zastosowaniem zestawienia refundacyjnego na podstawie porozumień zawartych ze świadczeniodawcami.

Nadano nowe brzmienie załącznikowi nr 7 do zarządzenia określającemu warunki realizacji świadczeń będących przedmiotem umowy w rodzaju zaopatrzenie w wyroby medyczne, tym zakres wykonywanych czynności i wymagane kwalifikacje osób realizujących te świadczenia. W porównaniu do dotychczasowego stanu prawnego:

1) rozszerzono katalog osób realizujących świadczenia w zakresie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, obejmujące zaopatrzenie w wyroby produkowane seryjnie o instruktora orientacji przestrzennej i mobilności - wyłącznie w przypadku doboru zaopatrzenia w laski dla osób niewidomych. Zmiana ma charakter porządkowy i wynika z przypisania lasek dla osób niewidomych do przedmiotów ortopedycznych. W następstwie tego powyższa kwalifikacja została usunięta z zakresu świadczeń dotyczących zaopatrzenia w środki pomocnicze z wyłączeniem środków pomocniczych z zakresu protetyki słuchu i optyki okularowej, obejmujące zaopatrzenie w wyroby medyczne produkowane seryjnie, w tym zaopatrzenie w wyroby medyczne przysługujące comiesięcznie;

2) uwzględniając apel środowisk medycznych rozszerzono katalog osób realizujących świadczenia opieki zdrowotnej w rodzaju zaopatrzenie w wyroby medyczne o lekarzy i pielęgniarki w zakresie zaopatrzenia w środki pomocnicze z wyłączeniem środków pomocniczych z zakresu protetyki słuchu i optyki okularowej, obejmujące zaopatrzenie w wyroby medyczne wykonywane na zamówienie – z zastrzeżeniem wyłącznie zaopatrzenia w wyroby kompresyjne;

3) doprecyzowano kwestie dotyczące realizacji świadczeń w ramach zaopatrzenia w zakresie optyki okularowej przez rehabilitanta wzroku słabowidzących.